
FSMA_2025_17 dd. 25-11-25

Permanente opleiding in compliance - Erkenning van opleidingsinstellingen

Toepassingsveld:

Kandidaten voor erkenning als opleidingsinstelling en erkende opleidingsinstellingen in het kader van de permanente opleiding van complianceofficers (afdeling VI van het reglement van de FSMA van 27 oktober 2011 betreffende de erkenning van complianceofficers en de deskundigheid van de verantwoordelijken voor de compliancefunctie).

Doelstelling en datum van inwerkingtreding:

Deze mededeling informeert voornoemde entiteiten over de erkenningsprocedure van de opleidingsinstellingen. Deze mededeling vervangt de punten 3 tot en met 6 van mededeling FSMA_2018_05 van 8 mei 2018. Zij treedt in werking op 1 januari 2026.

1 Kandidaat-opleidingsinstellingen moeten de FSMA een volledig erkenningsdossier bezorgen

Kandidaten die door de FSMA willen erkend worden als opleidingsinstelling in het kader van de permanente opleiding van complianceofficers, moeten een **erkenningsdossier** samenstellen waaruit blijkt dat zij voldoen aan **alle wettelijke erkenningsvoorwaarden**¹. De FSMA doet uitspraak binnen een termijn van twee maanden na ontvangst van een volledig dossier en na advies van de NBB.

Dit dossier bevat de volgende gegevens:

- De **identificatie** van de opleidingsinstelling
 - 1) Naam
 - 2) Adres
 - 3) Naam en voornaam van de verantwoordelijke van de opleidingsinstelling

Een 'verantwoordelijke van de opleidingsinstelling' is een persoon die juridisch bevoegd is om onder zijn of haar enkele handtekening de opleidingsinstelling te verbinden voor aspecten die verband houden met de organisatie van de opleiding en voor de aflevering van certificaten van deelname. De verantwoordelijke van de opleidingsinstelling ondertekent de attesten die de instelling aflevert.

¹ Artikel 13 van het reglement van 27 oktober 2011 van de FSMA betreffende de erkenning van complianceofficers en de deskundigheid van de verantwoordelijken voor de compliancefunctie (hierna 'het reglement').

- Een niet-exhaustieve **lijst van opleidingsthema's** die aan bod komen of gepland zijn en die in aanmerking komen² voor de permanente opleiding van de complianceofficers.
- Informatie over de gebruikte **opleidingsmethoden**. Vermeld het volgende:

Informatie	Voor welk type opleiding?
- Welk opleidingsmateriaal krijgen de deelnemers?	Alle opleidingen
- Hoe vaak wordt de opleiding geüpdatet?	Alle opleidingen
- Is er na afloop een kennistest?	Alle opleidingen
- Hoe zijn de cursussen georganiseerd (o.m. maximum aantal deelnemers, type van locatie)?	Klassikale opleidingen
- Hoe interageren lesgever en cursisten met elkaar (bv. mogelijkheid om vragen te stellen, schriftelijk of mondeling)?	Online real-time opleidingen
- Hoe wordt gecontroleerd of de opleiding daadwerkelijk wordt gevolgd?	Online opleidingen (real-time en e-learning)

- Informatie over de **lesgevers en het lesmateriaal**. Vermeld het volgende:
 - 1) Hoe **selecteert** de opleidingsinstelling haar **lesgevers**? Beschrijf hoe zij erover waakt dat ze voldoende kennis hebben over de betrokken materie en dat ze over een zekere didactische vaardigheid beschikken.
 - 2) Welke **criteria** hanteert de opleidingsinstelling om de **kwaliteit** van het opleidingsmateriaal te garanderen?
- Informatie over de **organisatie van de opleidingsinstelling**. Vermeld het volgende:
 - 1) Houdt de instelling een **deelnemersregister**³ bij voor elke opleiding? Hoe is dit praktisch georganiseerd, voor klassikale en voor online opleidingen?

² Zie bijlage bij deze mededeling voor de lijsten van thema's die in aanmerking komen.

³ De opleidingsinstelling moet voor elke klassieke opleiding beschikken over een aanwezigheidslijst die bij de aanvang en op het einde van de opleiding door de aanwezige deelnemers en lesgever(s) wordt ondertekend. In het geval van een opleiding op afstand, moet de opleidingsinstelling beschikken over een evenwaardig elektronisch deelnemersregister: een elektronische handtekening, een scan of elke andere elektronische identificatiemethode kan worden gebruikt in plaats van een door de deelnemers ondertekende lijst.

- 2) Levert de instelling een **deelnemersattest**⁴ af voor elke opleiding? Hoe is dit praktisch georganiseerd?
- 3) Bewaart de onderneming **gedurende 7 jaar** het deelnemersregister, het opleidingsprogramma, het opleidingsmateriaal en een kopie van de aan de deelnemers afgeleverde deelnameattesten?

2 Opleidingsinstellingen moeten de FSMA en de NBB minstens één maand voor de datum van de opleiding hun opleidingsprogramma's bezorgen

Voor elke opleiding moet de opleidingsinstelling het opleidingsprogramma ten minste één maand vóór de datum van de opleiding aan de FSMA en de NBB bezorgen. De aanmelding gebeurt via de webtoepassing FiMiS-survey van de FSMA. De werking van deze toepassing is beschreven in de [FiMiS userguide](#) op de website van de FSMA.

De inhoud van de survey is toegelicht in de bijlage "Opleidingsprogramma in het kader van de permanente opleiding van de complianceofficers" die bij deze Mededeling is gevoegd.

Het reglement bepaalt dat de opleidingsinstelling de doelstelling en een samenvatting van de inhoud van de opleiding meedeelt. Deze informatie kan zeer verschillend van vorm en omvang zijn. Daarom is voorzien dat ze wordt opgenomen in een document dat wordt opgeladen in de survey.

Voor opleidingen die in verschillende talen bestaan, moet per taal een survey worden ingevuld. Bij elke taalversie wordt de agenda van de opleiding in deze taal vermeld.

Voor opleidingen waarbij verschillende voertalen worden gebruikt, kiest de opleidingsinstelling een hoofdtal en vult ze de survey in deze taal in. Enkel in het uitzonderlijke geval waarin de opleiding bestaat uit gelijkwaardige onderdelen in het Nederlands en in het Frans, kiest de opleidingsinstelling de optie 'Tweetalig NL/F'⁵.

Na invulling van de survey kunnen de opleidingsinstellingen een 'xlsx'- of 'pdf'-bestand genereren dat de gegevens bevat die ze hebben ingevuld. Zij kunnen dit document gebruiken om de verplichte aanmelding te doen bij de NBB op het adres compliance@nbb.be.

De FSMA publiceert op haar website een lijst van deze opleidingsprogramma's, met vermelding van de hoofdkenmerken en het aantal uren dat in aanmerking komt voor de permanente opleiding van complianceofficers. Voor opleidingen die toegankelijk zijn voor het publiek publiceert zij een link naar het opleidingsprogramma.

⁴ De opleidingsinstelling levert enkel een attest af op naam van de persoon die de opleiding heeft bijgewoond. Aan personen die te laat toekomen of te vroeg vertrekken, wordt geen deelnameattest afgeleverd wanneer de duur van hun afwezigheid meer dan 25% van de totale opleidingsduur bedraagt.

⁵ Voorbeeld: een opleiding van 6 uur bestaat uit twee delen waarvoor niet afzonderlijk kan worden ingeschreven. 3 uur verlopen in het Nederlands en 3 uur in het Frans.

3 Enkel de hier vermelde opleidingsthema's komen in aanmerking voor de permanente opleiding in compliance

Opleidingsinstellingen moeten opleidingen aanbieden over de **wettelijke en reglementaire gedrags- en integriteitsregels die van toepassing zijn op gereguleerde ondernemingen, en die verband houden met de compliancefunctie**. De inhoud van die opleidingen moet permanent worden geactualiseerd in functie van de wettelijke en reglementaire evoluties⁶.

In **deel 3.1, 3.2 en 3.3** staat opgelijst wat in de huidige stand van de reglementering begrepen wordt onder wettelijke en reglementaire gedrags- en integriteitsregels in verband met de compliancefunctie, met dien verstande dat deze opsomming **dynamisch moet worden gelezen** in functie van de wetgevende en reglementaire evoluties.

3.1 Gemeenschappelijke thema's:

Ref.	Opleidingsthema	Omschrijving
1	Wettelijk kader compliancefunctie	Het wettelijke en reglementaire kader dat de compliancefunctie beheerst, en de daarmee samenhangende opdrachten
2	Duurzame financiering	De regels over duurzame financiering , die aan bod komen in: - de Verordening (EU) 2019/2088 betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR, Sustainable Finance Disclosure Regulation); - de Verordening (EU) 2020/852 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen (taxonomieverordening); - de overige Europese richtlijnen en verordeningen over dit onderwerp.
3	Strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering	De waakzaamheidsplicht ten aanzien van het cliënteel, de voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen van geld en terrorismefinanciering en de regels over de naleving van specifieke embargo's (inclusief de bevrozing van de tegoeden van bepaalde personen en entiteiten), die aan bod komen in: - de Verordening (EU) 2024/1624 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering; - de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten;

⁶ Artikel 13, 1°, van het reglement.

		- de ter uitvoering van die wet genomen besluiten en reglementen.
4	Fiscaal preventiebeleid	Het fiscaal preventiebeleid , inclusief de preventie van bijzondere mechanismen.
5	Privacywetgeving	De privacywetgeving , die aan bod komt in: - de algemene verordening gegevensbescherming 2016/679 (GDPR); - de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.
6	Klokkenluiders	De regels ter bescherming van klokkenluiders , die aan bod komen in: - de wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector; - de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp.
7	Antidiscriminatiewetgeving	De toepasselijke regels inzake antidiscriminatie .
8	Marktpraktijken en consumentenbescherming (boek VI WER)	Boek VI van het Wetboek van Economisch Recht over de marktpraktijken en de consumentenbescherming .
9	Verordening artificiële intelligentie	De verordening (EU) 2024/168 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie .
10	Buitenlandse wetgeving met impact op compliance	De buitenlandse wetgeving met een impact op de compliancedomeinen (zoals FATCA, CRS).
11	Circulaires van de NBB en de FSMA	Alle circulaires en mededelingen van de NBB en de FSMA over deze materies.
12	Andere inhoud rechtstreeks relevant voor compliance	Andere inhoud waarvoor het rechtstreekse verband met en de impact op de compliancefunctie kan worden aangetoond.

3.2 Voor de sector van de bank- en beleggingsdiensten⁷ moeten de opleidingen verband houden met één of meer van de volgende thema's:

Ref.	Opleidingsthema	Omschrijving
1	MiFID-gedragsregels	De gedragsregels over de markten en transacties in financiële instrumenten en de regels die een loyale, billijke en professionele behandeling van de betrokken partijen moeten garanderen , die aan bod komen in: - hoofdstuk II van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten; - de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp; - de Europese verordeningen over dit onderwerp.
2	Gedragsregels (A)ICB	De gedragsregels over het beheer van de instellingen voor collectieve belegging en de regels die een loyale, billijke en professionele behandeling van de betrokken partijen moeten garanderen , die aanbod komen in: - de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen; - de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders; - de ter uitvoering van deze wetten genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp; - de Europese verordeningen over dit onderwerp.
3	Gedragsregels bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten	De gedragsregels over bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en distributie van financiële instrumenten , die aan bod komen in: - de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten.
4	Gedragsregels kredietverstrekking aan KMO's	De gedragsregels over de kredietverstrekking aan KMO's , die aan bod komen in: - de wet van 21 december 2013; - de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten over dit onderwerp.

⁷ Dit punt betreft de kredietinstellingen, de beursvennootschappen, de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies, de beheervenootschappen van ICB en de beheerders van openbare AICB's, alsook de in België gevestigde bijkantoren van dergelijke instellingen die ressorteren onder het recht van derde landen.

5	Gedragsregels crowdfunding	De gedragsregels over crowdfunding , die aan bod komen in - de Verordening (EU) 2020/1503 betreffende de crowdfundingdienstverleners; - de wet van 23 februari 2022 tot tenuitvoerlegging van bepaalde aspecten van Verordening (EU) 2020/1503; - de overige Europese verordeningen over dit onderwerp.
6	Gedragsregels crypto-assets	De gedragsregels over markten in crypto assets (MiCA) , die aan bod komen in: - de verordening (EU) 2023/1114 betreffende de cryptoactivamarkten; - de overige Europese verordeningen over dit onderwerp.
7	Gedragsregels financiële planning	De gedragsregels over financiële planning , die aan bod komen in - de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen; - de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten over dit onderwerp.
8	Bankierseed en tuchtregeling	De regels over de bankierseed en de tuchtregeling voor de banksector, die aan bod komen in: - de wet van 22 april 2019 tot invoering van een bankierseed en een tuchtregeling voor de banksector; - de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp.
9	Organisatie en deugdelijk bestuur	De bepalingen over de organisatorische vereisten en het deugdelijk bestuur bij de gereguleerde ondernemingen (algemene beginselen over organisatie, deugdelijk bestuur, preventie van belangenconflicten, bescherming van cliëntentegoeden, behandeling van klachten, beginselen over het behoorlijk beloningsbeleid), die aan bod komen in: - de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen;

		- de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders; - de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen; - de wet van 25 oktober 2016 betreffende de toegang tot het beleggingsdienstenbedrijf en betreffende het statuut van en het toezicht op de vennootschappen voor vermogensbeheer en beleggingsadvies; - de wet van 20 juli 2022 op het statuut van en het toezicht op beursvennootschappen; - de ter uitvoering van deze wetten genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp; - de Europese verordeningen over dit onderwerp.
10	Marktmisbruik	De regels over marktmisbruik , die aan bod komen in de Verordening EU 596/2014.
11	Deontologie	- de wettelijke regels in verband met de onverenigbaarheid van mandaten en de ter zake vastgestelde regels in de deontologische code van de instelling; - de interne waarden en integriteitsregels; - de specifieke bepalingen voor de banksector (zoals de gedragscodes van Febelfin en Beama).
12	Gebruik van financiële instrumenten van cliënten	De bepalingen over het gebruik van financiële instrumenten die aan cliënten toebehoren , die aan bod komen in: - de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen; - de wet van 20 juli 2022 op het statuut van en het toezicht op beursvennootschappen; - de ter uitvoering van deze wetten genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp.
13	Hypothecair krediet en consumentenkrediet	Boek VII van het Wetboek van Economisch Recht over hypothecair krediet en consumentenkrediet
14	Betalingsdiensten	De regels over betalingsdiensten , die aan bod komen in: - boek VII van het wetboek van economisch recht; - de wet van 11 maart 2018 betreffende het statuut van en het toezicht op de betalingsinstellingen en de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld, en de toegang tot betalingssystemen.

15	Reclame	De regels over reclame, die aan bod komen in: - de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten; - de wet van 16 juni 2006 op de openbare aanbieding van beleggingsinstrumenten; - de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen; - de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders; - het koninklijk besluit van 25 april 2014 betreffende bepaalde informatieverplichtingen bij de commercialisering van financiële producten bij niet-professionele cliënten; - de andere ter uitvoering van deze wetten genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp.
----	---------	---

3.3 Voor de verzekeringssector moeten de opleidingen verband houden met één of meer van de volgende thema's:

Ref.	Opleidingsthema	Omschrijving
1	IDD-Gedragsregels	De gedragsregels over verzekeringsdistributie en de regels die een loyale, billijke en professionele behandeling van de betrokken partijen moeten garanderen, die aan bod komen in: - hoofdstuk 5 van de deel 6 van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen; - de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp; - de Europese verordeningen over dit onderwerp.
2	Organisatie en deugdelijk bestuur	De bepalingen over de organisatorische vereisten en het deugdelijk bestuur bij de verzekeringsondernemingen (algemene beginselen over organisatie, deugdelijk bestuur, preventie van belangenconflicten, behandeling van klachten, beginselen over het behoorlijk beloningsbeleid), die aan bod komen in: - de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen; - de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp;

Ref.	Opleidingsthema	Omschrijving
		- de Europese verordeningen over dit onderwerp.
3	Deontologie	- de wettelijke regels in verband met de onverenigbaarheid van mandaten en de ter zake vastgestelde regels in de deontologische code van de instelling; - de interne waarden en integriteitsregels; - de specifieke bepalingen voor de verzekeringssector (zoals de gedragscodes en regels van Assuralia).
4	Bescherming verzekeringnemer, informatie en reclame	De bepalingen over de bescherming van de verzekeringnemer, de informatieverstrekking aan de cliënt en de reclame, die aan bod komen in: - de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten; - de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen; - de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid; - het koninklijk besluit van 25 april 2014 betreffende bepaalde informatieverplichtingen bij de commercialisering van financiële producten bij niet-professionele cliënten; - de andere ter uitvoering van deze wetten genomen besluiten en reglementen over dit onderwerp.
5	Hypothecair krediet	Boek VII van het Wetboek van Economisch Recht over hypothecair krediet

3.4 Andere opleidingen komen niet in aanmerking

Een opleiding die geen verband houdt met deze thema's kan niet in aanmerking worden genomen voor de permanente opleiding van de complianceofficers.

Hierbij kan **bijvoorbeeld** worden gedacht aan opleidingen over de volgende thema's:

- actualiteit van de aanvullende pensioenen;
- zekerheden in de vorm van onroerend goed;
- het insolventierecht;
- nieuwe IFRS-standaarden;
- actualiteit over vermogensbeheer;
- managementtechnieken;
- vennootschapsrecht;
- IT-opleidingen;
- taalopleidingen.

De enige situatie waarin ze toch in aanmerking komen, is wanneer een duidelijk verband kan worden aangetoond met minstens één van de onder 3.1, 3.2 of 3.3 vermelde thema's. Zo komen IT-opleidingen niet in aanmerking, maar opleidingen over de AI Act wel. Een opleiding over de actualiteit van de aanvullende pensioenen kan in aanmerking komen in de mate waarin ook de IDD-gedragsregels aan bod komen.

4 Erkende opleidingsinstellingen bezorgen de FSMA jaarlijks een overzicht van de attesten die ze aan erkende complianceofficers hebben uitgereikt⁸

De FSMA moet kunnen nagaan of de erkende complianceofficers blijvend over grondige kennis van de toepasselijke regels beschikken. Zij zal de erkende opleidingsinstellingen daarom jaarlijks vragen om haar een overzicht te bezorgen van de attesten die zij hebben uitgereikt aan de erkende complianceofficers. Ook deze bevraging zal via de webtoepassing FiMis Survey verlopen.

5 Bijlagen

- [FSMA 2025 17-01 / Permanente opleiding compliance – Informatie over de opleidingsprogramma's](#)
- [FSMA 2025 17-02 / Permanente opleiding compliance – Attest](#)

⁸ Overeenkomstig art. 78, lid 3 en 4 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en diensten.